

Obraćanje predstavnik Petritscha Vijeću sigurnosti UN-a

visokog Wolfganga

Uvaženi predsjedniče,

članovi Vijeća sigurnosti,

Ovo je peta prilika da imam čast da se obratim Vijeću sigurnosti. Imajući na umu tragične događaje od prije 10 dana u New Yorku, Washingtonu i u Pennsylvaniji, možda ćete pomisliti da ima i važnijih pitanja od provedbe Daytonsko-Pariškog sporazuma za Bosnu i Hercegovinu o kojima treba razgovarati. Mnogi su tvrdili da teroristički napadi od prošle sedmice predstavljaju isti izraz tvrdnje o postojanju neizbježnog "sukoba civilizacija" kakav je postojao u toku jezivog rata koji je razarao Bosnu i Hercegovinu do prije skoro šest godina.

Ja sam čvrsto uvjeren da je "raison d'être" ovoga svjetskog tijela, Ujedinjenih naroda, da aktivno djeluje protiv ovog pogrešnog koncepta. Sada, dvije godine nakon mog preuzimanja dužnosti Visokog predstavnika za Bosnu i Hercegovinu, duboko sam uvjeren da Daytonski mirovni proces demonstrira kako sveukupan angažman međunarodne zajednice ima učinak na zacjeljivanju rana nakon sukoba na Balkanu djeluje. Bosna i Hercegovina je zemlja sa još uvijek veoma osjetljivim religijskim, kulturnim i socijalnim tkivom. Ipak, njeno post-ratno društvo skoro da je smoglo snagu koja je potrebna da ova zemlja preživi.

U tom kontekstu vjerujem da treba konstatirati da djelovanje međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini na jačanju državnih institucija i uspostavljanju vladavine zakona, čega očigledno nije bilo tokom i neposredno nakon završetka rata, također doprinosi sveukupnoj borbi protiv globalnog terorizma.

Od moga zadnjeg izvještaja Vijeću sigurnosti 22. marta, došlo je do značajnih pomaka u provođenju ovih zadataka, koji su u vezi sa davanjem sve veće vlasti građanima BiH i stalnim približavanjem ove zemlje glavnim evropskim tokovima.

Dozvolite mi da u ovom trenutku napravim rekapitulaciju nekih sigurnosnih aspekata našega mandata na jačanju državnih institucija. U januaru 2000. godine donio sam Zakon o državnoj graničnoj službi, uspostavljajući na taj način instituciju koja na efikasan način rješava pitanje iz rata naslijeđenih iscjepkanih, šupljih i nezaštićenih granica, kojima su patrolirale snage lokalne policije, a koje su često bile saučesnik u prekograničnom kriminalu. Od tog vremena, Misija UN-a u BiH preuzela je odgovornost za osnivanje, obuku i praćenje rada Državne granične službe, koja sada zapošljava 1248 ljudi. Državna granična služba ima 12 kopnenih graničnih jedinica, koje nadgledaju 35 graničnih prelaza, te jednu jedinicu na Aerodromu Sarajevo. Služba trenutno pokriva 75% bh. granice. Raspoređivanje cjelokupne službe planira se za kraj septembra 2002. godine, ako se u te svrhe osiguraju budžetska sredstva.

Zbog nepostojanja sigurnih identifikacijskih dokumenata koje izdaje država, OHR je prije dvije godine u saradnji sa lokalnim organima pokrenuo izradu Sistema zaštite ličnih podataka građana (CIPS), što predstavlja set pravnih i administrativnih mjera kojima će se značajno unaprijediti granični režim BiH. U sklopu CIPS-a, BiH će imati svoju prvu jedinstvenu civilnu evidenciju. Organi BiH će tada moći izvršiti usporedbu sadašnje baze podataka o putnim ispravama

sa civilnom evidencijom zakonitih građana BiH i izolirati sumnjive slučajeve. Ovaj sistem predstavlja sredstvo koje će omogućiti organima BiH da odgovore na pitanje sposobnosti ove zemlje da se bori sa pojavom prekograničnog kriminala. U okviru CIPS-a će se također organizirati Mrežni operativni centar na nivou države, koji će raspolagati crnom listom osoba za kojima postoji međunarodna potjernica koju je izdao Interpol.

Projekat CIPS će rezultirati još nekim pogodnostima za BiH. Njime će se uvesti sigurne lične karte koje će kao međunarodne putne isprave zadovoljavati upotrebne standarde Međunarodne organizacije za civilnu avijaciju (ICAO). Što je još važnije, informacione tehnologije koje su dio projekta CIPS, pružiće organima nadležnim za imigraciju dodatnu sigurnost da su u BiH lični dokumenti dobro regulirani i zaštićeni. Nadamo se da će to predstavljati prvi korak ka ukidanju viznog režima za građane Bosne i Hercegovine koji putuju u inostranstvo.

Još u februaru, moj Ured je predložio Zastupničkom domu BiH da produži mandat Komisiji za naturalizaciju, koja ima zadatak da izvrši reviziju slučajeva naturalizacije iz ratnog perioda, tako da se mogu ispraviti nepravilnosti počinjene u vezi sa primanjem stranih osoba u državljanstvo BiH, tokom rata. Ovaj zahtjev sam ponovio i premijeru Lagumdžiji ove sedmice, kada sam s njim razgovarao o urgentnoj potrebi uspostavljanja antiterorističke radne grupe u njegovoj zemlji.

Premijer Lagumdžija je vođa Alijanse za promjene, koalicije ne-nacionalističkih stranaka koje su početkom godine formirale vladu na nivou države i Federacije. Alijansa okuplja političke stranke među kojima postoje značajne ideološke razlike. Međutim, na okupu ih drži zajedničko opredjeljenje da zamijene propali nacionalistički program politikom koja ima za cilj stvaranje moderne evropske države.

Novi ne-nacionalistički organi vlasti su se afirmirali i traže veće poštivanje i partnerstvo sa međunarodnom zajednicom. Partnerstvo je potreban i dobrodošao prvi korak ka preuzimanju odgovornosti. Odista sam ohrabren što vidim da organi vlasti u BiH prihvataju koncept odgovornosti koji sam počeo zagovarati po dolasku u BiH prije dvije godine.

Kao odgovor na ovo novo raspoloženje predložio sam uspostavljanje Konsultativnog partnerskog foruma. U okviru ovog Forumu već sam počeo razgovarati sa članovima Vijećem ministara i tražiti rješenja za hitna pitanja implementacije mira u okviru principa prihvatanja odgovornosti. Partnerski forum nema za cilj da zamijeni postojeće mehanizme vlasti. On će olakšati interakciju između lidera u BiH, s jedne strane, i međunarodne zajednice s druge.

Sada se pripremam za inauguralni sastanak Građanskog foruma, koji će omogućiti opsežne konsultacije među intelektualcima, poslovnim ljudima, medijskim ličnostima i liderima vjerskih i drugih zajednica. Cilj ovoga Forumu je da promovira aktivno učešće građanskog društva u pitanjima od značaja za cijelu sredinu. Namjera mi je da kroz ovaj Građanski forum građanskom društvu ove zemlje, koje se oporavlja od posljedica rata, dam aktivnu ulogu u političkim konsultacijama.

Već sam govorio o riješenosti vladajuće Koalicije da pristupi evropskim strukturama. Dozvolite mi da vam skrenem pažnju na donošenje Izbornog zakona u Parlamentarnoj skupštini, 23. avgusta. Sa donošenjem ovog Zakona godinama se kasnilo zbog hroničnog parlamentarnog opstrukcionizma. Dosljedno sam navodio razloge zbog kojih BiH treba donijeti ovaj najosnovniji od svih zakona koji su potrebni jednoj demokratskoj državi prije nego što mogne pristupiti Vijeću Evrope. Tokom ljeta, većina zastupnika odlučila je da ovome Zakonu da podršku zato što on – bez obzira na sva ograničenja koja ima – osigurava neophodne mehanizme za održavanje

slobodnih i fer izbora. Njihova odluka predstavlja nešto što bih ja nazvao principijelni pragmatizam i ona ukazuje na plodonosnu zakonodavnu budućnost BiH.

Pozdravljajući ovaj pragmatizam koji su političari u BiH pokazali donošenjem Izbornog zakona, želim također pohvaliti i napore OSCE-a, koji je igrao krucijalnu ulogu u procesu izrade i donošenja ovog Zakona. Nakon ovih napora vjerujem da sada zahtjev BiH za članstvo u Vijeću Evrope treba posmatrati u povoljnom svjetlu.

Dozvolite da sada pomenem jedno drugo goruće pitanje – stanje u kojem se nalazi ekonomija. Jedan dio aktivnosti na mijenjanju okolnosti u BiH podrazumijeva da se sada nalazi u dvostrukoj tranziciji. Pored prijelaza iz ratnog u stanje mira, BiH je sada također uključena u tranziciju iz komunističke, centralno planirane ekonomije u slobodnu tržišnu ekonomiju, i u velikom broju slučajeva, ove dvije tranzicije su veoma blisko povezane. Na primjer, stari sistem platnog prometa, koji smo uspješno ukinuli početkom godine, predstavljao je ostatak centralno planirane ekonomije koja je gušila poduzetništvo i koja je korištena za finansiranje nacionalističkih stranaka koje su dominirale tokom rata. Sada u ovoj zemlji vrlo brzo zaživljava moderan komercijalni bankarski sistem.

Međutim, u posljednjih šest mjeseci ekonomski pomaci su nažalost bili dosta neujednačeni.

U avgustu je trebalo doći do izbora telekomunikacijske kompanije koja će preuzeti treću licencu za mobilnu telefoniju u Bosni i Hercegovini – što predstavlja važan korak naprijed u strateškom ekonomskom sektoru. Regulatorna agencija za komunikacije, koja je osnovana mojom Odlukom iz marta 2001. godine, organizirala je tender prema kome je izabrani ponuđač

imao obavezu da uloži oko 400 miliona KM u novu mrežu mobilne telefonije u BiH. Od tendera se moralo odustati kada su se dvije od pet kompanija, koje su dale ponude povukle iz procesa u njegovoj finalnoj fazi obrazlažući to nesigurnošću u vezi sa stavom Vijeća ministara prema budućim investitorima.

Neuspjeh GSM tendera je rana koju je BiH nanijela sama sebi. Ono što je potrebno ovoj zemlji jeste totalan, trenutani i sveukupan angažman njenih lidera na dugoročnoj ekonomskoj reformi, a ne kratkoročnim političkim kalkulacijama. Moj Ured će nastojati da podstakne ovaj angažman. Ukoliko ne dođe do rapidnog ubrzanja tempa provođenja reformi, postoji opasnost da će BiH zaostati i na taj način postati slaba karika u regionalnom lancu. Sveukupan ekonomski rast Bosne i Hercegovine koji se projicira na oko pet posto ove godine, i dalje je razočaravajući. Prema podacima Svjetske banke trebat će još šest do osam godina godišnjeg rasta od šest posto da bi BiH mogla dostići nivo kreditne sposobnosti koji bi bio dovoljan za finansiranje budućeg razvoja.

Entiteti, posebno RS, suočeni su s ozbiljnim finansijskim poteškoćama. Pored toga, državni izvori prihoda su potpuno nedovoljni kada se uzme u obzir proširenje sveukupnih odgovornosti koje ima država.

Političari na državnom i entitetskom nivou još uvijek posmatraju šačicu unosnih javnih preduzeća kao "zlatne koke" koje se iskorištavaju u političke svrhe. Istovremeno je sve do nedavno postojala neodlučnost u vezi otpočinjanja ozbiljnih aktivnosti na restrukturiranju javnih preduzeća koja su pravila gubitke, jer bi takvo restrukturiranje rezultiralo gubitkom radnih mjesta što bi imalo štetne posljedice pred izbore 2002. godine.

Stvaranje jedinstvenog ekonomskog prostora u cijeloj BiH, što

predstavlja centralni aspekt daytonskog procesa, osujećeno je proceduralnom opstrukcijom i nedostatkom političke volje, pogotovo na strani predstavnika RS-a.

S pozitivne strane, postaje sve jasnije da stranke unutar Koalicije počinju da uviđaju da svako dalje odlaganje provođenja ekonomskih reformi ne predstavlja stvarnu opciju. Građani su nestrpljivi i neće dozvoliti svojim predstavnicima da dalje odlažu rješavanje bitnih pitanja do narednih izbora.

Federacija je zabilježila solidan rast u prvoj polovini 2001. godine, dok se ekonomija RS u istom periodu u stvari i smanjila. Međutim, činjenica da je ove godine postignut bilo kakav rast, uzimajući u obzir sve manju donatorsku pomoć i slab rast globalne ekonomije, može se posmatrati kao pozitivna naznaka da ekonomija BiH počinje funkcionirati, iako na minimalnom nivou, oslanjajući se na svoje vlastite snage.

OHR je u Distriktu Brčko pokrenuo privrednu inicijativu, u cilju otvaranja rijeke Save za komercijalnu plovidbu, koja je dobila podršku vlada Hrvatske, SRJ i BiH, što pokazuje da komercijalna logika može biti snažan motiv za poduzimanje zajedničkih napora u kojima sudjeluju susjedne zemlje.

Gospodine predsjedniče,

Poslijeratni oporavak BiH je od samog početka zavisio od povratka izbjeglica i raseljenih lica u svoje domove. Prema izvještajima Human Rights Watch-a tokom prošle godine ostvaren je izuzetno značajan pomak u procesu povratka izbjeglica, a takav pozitivan trend je zadržan i u prvoj polovini 2001. godine. U toku prvih šest mjeseci 2001. godine zabilježena su 35.341 takozvana manjinska povratka, što predstavlja povećanje od 85% u odnosu na isti period prošle godine. Ovi podaci ukazuju na nezaustavljivi zamah u procesu povratka. To smatram

rezultatom aktivnosti koje poduzima Odjel za povratak i rekonstrukciju (RRTF). RRTF je krovna grupa agencija u koju su uključeni i UNHCR, SFOR, Evropska komisija, Svjetska banka, UNMIBH i OSCE, a koja djeluje pod pokroviteljstvom OHR-a u cilju ostvarivanja zajedničkog i produktivnog raspolaganja informacijama, sredstvima i osobljem. Proces povratka uslovljen je ekonomskom i socijalnom održivošću – otvaranjem prodavnica, tvornica, škola itd. Uz sve veću revitalizaciju društva, sve su bolje mogućnosti za prihvatanje većeg broja povratnika. Vršeci dosljedan i fokusiran pritisak na organe vlasti koji se protive povratku, RRTF je u velikoj mjeri uspješan u svojim nastojanjima usmjerenim ka stalnom povećavanju broja osoba koje mogu da se vrate u svoje domove. Dozvolite mi da iskoristim ovu priliku i napomenem da je prisustvo SFOR-a na terenu i dalje preduslov za poduzimanje tih aktivnosti.

Sve do ove godine izvjesni elementi imovinskih zakona u oba entiteta, koji se tiču privatizacije društvenih stanova, vrlo efikasno su opstruirali proces povratka. Ja sam u julu mjesecu u oba entiteta nametnuo zakonske propise kojima se pojednostavljuje procedura otkupa stanova koji su nekada bili u društvenom vlasništvu. Konkretno, u Republici Srpskoj nametnuo sam izmjene i dopune zakona kako bi se izbjegla diskriminacija putem procedure koju su povratnici pripadnici manjinskih naroda morali ispoštovati kako bi otkupili stambene jedinice u državnom vlasništvu. U Federaciji sam, opet, poništio uslov prema kome su raseljene osobe i izbjeglice morale najmanje dvije godine boraviti u svom stanu prije podnošenja zahtjeva za otkup stana u društvenom vlasništvu koji je tokom rata proglašen napuštenim.

Pored toga, ubrzano se radi na stvaranju političke klime koja bi pogodovala procesu povratka. Do kraja mjeseca jula ustavnopravne komisije u oba entiteta – koje sam uspostavio u januaru mjesecu, a čiji je zadatak provedba Odluke Ustavnog

suda o konstitutivnosti naroda – usvojile su privremene prijedloge nacрта izmjena i dopuna njihovih entitetskih ustava, čime će se osigurati da niti jedan građanin Bosne i Hercegovine u bilo kom od njena dva entiteta ne bude u neravnopravnom položaju zbog svoje etničke ili vjerske pripadnosti. U jesen će vjerovatno otpočeti žustra debata o usvajanju pomenutih izmjena i dopuna od strane entitetskih parlamenata.

Gospodine predsjedniče,

Rad tih ustavnopravnih komisija također je dokaz da se dejtonski proces može prilagoditi novonastalim potrebama. Ukoliko jednog dana predstavnici bosanskohercegovačkih naroda i građana odluče izmijeniti osnovni aneks Mirovnog sporazuma, tj. Aneks 4 – Ustav Bosne i Hercegovine, imaće mogućnost da to i urade.

Kako se ustavno uređenje zemlje mijenja putem konsenzusa i kake se političari okreću hitnom provođenju nužnih ekonomskih reformi, ja sam odlučio poduzeti odlučne korake kako bih suzbio moguću ponovnu pojavu separatizma.

Tako sam Hercegovačku banku – najveću banku u Hercegovini i drugu po veličini u Bosni i Hercegovini – 6. aprila ove godine stavio pod privremenu upravu i to nakon što sam dobio jasne naznake da se preko te banke finansiraju – i to nezakonito – različiti nacionalistički projekti, uključujući i pokušaj da se uspostavi takozvana hrvatska samouprava, koju je Vijeće sigurnosti vrlo jasno osudilo u svojoj izjavi od 22. marta 2001. Uvođenje privremene uprave izazvalo je izuzetno nasilnu reakciju dobro organizirane gomile, što jasno pokazuje da smo toga dana bili na pravom tragu.

Privremena upraviteljica Hercegovačke banke čitavo ljeto je

pregledala poslovne knjige te banke i uspješno vratila hiljade dokumenata koje je prethodna uprava neuspješno pokušala izbrisati iz kompjuterskih dosjea. Privremena upraviteljica će uskoro podnijeti izvještaj o svojim nalazima.

Jedna od posljedica pomenutog projekta samouprave jeste da su hiljade hrvatskih vojnika u martu mjesecu dezertirale iz Vojske Federacije. Međutim, do sredine juna većina njih se vratila na svoja mjesta. Tvrdolinijaški hrvatski političari naveli su vojnike da napuste kasarne, obećavši im da će i dalje primati svoje redovne plate. To obećanje političari ipak nisu uspjeli ispuniti, te je neuspjehom njihovog pokušaja uklonjena i jedna od najvećih prijetnji dejtonskom mirovnom procesu.

Boreći se sve vrijeme protiv regresivnog nacionalizma, moj je Ured konzistentno i vrlo uspješno nastojao doprijeti do umjerenih hrvatskih vođa i reagirati na opravdane probleme hrvatskog naroda u Bosni i Hercegovini.

U maju mjesecu srpski ekstremisti i lokalni nasilnici napali su domaće i strane učesnike ceremonija polaganja kamena temeljca za obnovu historijski značajnih džamija u Trebinju i Banjoj Luci, koje su uništene za vladavine ratnog režima u Republici Srpskoj. Jedan od učesnika ceremonije u Banjoj Luci podlegao je usljed zadobijenih povreda. Očigledno je da vlasti Republike Srpske nisu održale potrebni nivo sigurnosti prilikom tih dobro organiziranih provala nacionalističkog nasilja. Nakon konsultacija sa specijalnim izaslanikom generalnog sekretara UN-a, Jacquesom Paulom Kleinom, zahtijevao sam od vlasti Republike Srpske da hitno otpuste nekoliko visokih policijskih zvaničnika koji nisu izvršili svoje profesionalne obaveze. Također sam sazvao sastanak u Sarajevu sa rukovodstvom Republike Srpske i tom prilikom im jasno stavio do znanja da će njihov entitet pretrpjeti itekakve posljedice ukoliko se ne pobrinu da se ceremonija

polaganja kamena temeljca održi dostojanstveno i uz maksimalne mjere sigurnosti, te ukoliko se u društvenim i političkim strukturama Republike Srpske ne izvrše značajne promjene. Izložio sam im i korake koje treba poduzeti kako bi se promijenio regresivan način razmišljanja koji trenutno dominira u Republici Srpskoj, kao i korake koje treba preduzeti da bi se uhapsili i kaznili počiniooci nasilja u maju mjesecu, te da bi se spriječilo ponavljanje takvog nasilja.

U svojim pokušajima da riješim problem nasilja koje je pratilo pomenute ceremonije i problem negativnog političkog ambijenta koji je to nasilje i prouzrokovao, dobio sam direktnu podršku UNMIBH-a koji je bio na čelu svih napora međunarodne zajednice da se pronađu i kazne oni koji su odgovorni za nasilje počinjeno u mjesecu maju.

Kamen temeljac je nakon svih nastojanja položen 18. juna na lokaciji banjalučke džamije, a ceremoniji su prisustvovali predsjednik Republike Srpske Šarović i premijer Ivanić.

Ceremonija obilježavanja šeste godišnjice masakra u Srebrenici održana je 11. jula bez incidenata, a za sigurnost događaja bile su zadužene snage SFOR-a u saradnji sa policijom Republike Srpske i IPTF-om.

U međuvremenu su se desile dvije pozitivne stvari o kojima vas mogu izvijestiti, a vezane su za stav Republike Srpske o vojnim pitanjima. Krajem jula mjeseca obavijestio sam vlasti Republike Srpske i Savezne Republike Jugoslavije da Aneks o pitanjima odbrane Sporazuma o specijalnim paralelnim odnosima, koji su baš u to vrijeme potpisali, nema pravnu snagu jer prije toga nisu konsultirali moj Ured, kako to Sporazum nalaže. Delegacije Republike Srpske, SR Jugoslavije i mog Ureda sastale su se prošlog mjeseca i dogovorile se o daljoj proceduri zaključivanja Aneksa o pitanjima odbrane.

Predsjedništvo Bosne i Hercegovine je u julu mjesecu uputilo formalni zahtjev za uključenje u NATO-v program Partnerstva za mir. To, međutim, zahtijeva zajedničko vojno tijelo koje bi koordiniralo operacije oružanih snaga Federacije i Republike Srpske, čime bi se ujedno došlo i do održive i dugoročne odbrambene strategije za Bosnu i Hercegovinu. Posebno je značajna činjenica da je inicijativa za to došla od tročlanog Predsjedništva.

Naredne sedmice Narodna skupština Republike Srpske treba da odluči da li će usvojiti pravne propise kojima se formalizira i podržava saradnja Republike Srpske sa Međunarodnim tribunalom u Hagu. No, bez obzira na ishod toga, Republika Srpska ima stalnu obavezu saradnje sa Haškim tribunalom – obavezu koju do sada nije poštovala. Usvajanje tih propisa – iako tehnički nepotrebno – predstavljalo bi značajno priznanje vlasti Republike Srpske da njihov entitet ne može više predstavljati jedinu strukturu u regionu koja se protivi procesu saradnje sa međunarodnim sudskim institucijama. Krajnje je vrijeme da oni koji i dalje izbjegavaju izvođenje pred lice pravde, počevši od Radovana Karadžića i Ratka Mladića, budu uhapšeni i otpremljeni u Hag. S obzirom na to da su ostali optuženi uspjeli naći utočište bilo u zemlji ili van nje i da redovno putuju u susjedne zemlje i natrag, ja trenutno pokušavam promovirati regionalni stav u vezi sa hapšenjem tih optuženih koji su još uvijek na slobodi.

Sporazum o sukcesiji, koji je 29. juna u Beču potpisalo pet bivših jugoslovenskih republika, predstavlja svijetlu tačku u procesu regionalne saradnje. U skladu sa posebnim mandatom koji mi je povjeren za to pitanje, nadzirao sam pregovore i imao ulogu posrednika, te bio svjedok potpisivanja pomenutog Sporazuma. To je prvi poslijeratni sporazum zaključen između tih država i njime je okončan dugi proces gašenja stare jugoslavenske federacije, a državama nasljednicama omogućen pristup njihovom dijelu imovine bivše Jugoslavije. To će biti

značajan poticaj za finansijsko stanje tih država – u slučaju BiH radi se o iznosu od 250 miliona KM, odnosno nekih 125 miliona američkih dolara. Želio bih se zahvaliti generalnom sekretaru koji je prihvatio moj prijedlog da bude depozitar Sporazuma.

Bolje finansijsko stanje države i entiteta, profesionalizacija državne službe, promoviranje rada nezavisnih regulatornih agencija i uspostava modernog pravnog okvira – sve će to Bosnu i Hercegovinu obogatiti institucijama koje mogu održati njenu stabilnost i povesti ovu zemlju u Evropu kada za to dođe vrijeme. Tokom zadnjih šest mjeseci došlo je do značajnog napretka u razvoju i jačanju strateških institucija.

Nezavisna sudska komisija, koju sam osnovao prošlog decembra i koja je zamijenila UN-ov program JSAP, zadužena je za jačanje nezavisnog pravosuđa u zemlji. Jedan od ciljeva te Komisije jeste reformirati proces imenovanja sudija i drugih službenika suda. Ona trenutno radi na reviziji kvalifikacija i aktivnosti sadašnjih sudija i tužilaca, te uvodi određene inicijative kako bi se unaprijedio sistem obrazovanja kadrova unutar cjelokupnog pravosudnog sistema u narednih osamnaest mjeseci.

Također se trenutno radi na preispitivanju sistema državne službe, oslobađanju birokratskog sistema od političkog utjecaja, te na podizanju odgovarajućih standarda. Vijeće ministara razmatra Nacrt zakona o državnoj službi koji je izradio moj Ured i kojim će se profesionalizirati državna služba, a stručnost i sposobnost postati osnovni kriterij za imenovanje ili napredovanje u službi.

Uvjeren da je došlo vrijeme da se poduzmu novi i ključni koraci na jačanju i definiranju državnih institucija, kao što je to i predviđeno Ustavom Bosne i Hercegovine, u julu mjesecu sam inicirao redovne sastanke između pravnih stručnjaka iz

entiteta i Vijeća ministara kako bi se ispitale značajne mogućnosti koje postoje za eliminiranje nepotrebnog udvostručavanja napora i sredstava koji se ulažu u mnoge nivoe vlasti u Bosni i Hercegovini. To će na kraju dovesti do jasnog definiranja ovlasti državnih organa u slučajevima kada zadatke koje trenutno izvršavaju organi oba entiteta može isto tako efikasno izvršiti i samo jedno tijelo.

Gospodine predsjedniče,

Ovoga proljeća su ministri vanjskih poslova zemalja članica Kontakt grupe i Evropske unije zatražili od mene da nadgledam usmjeravanje rada međunarodnih organizacija u BiH zaduženih za provedbu mirovnog sporazuma, kako bi njihov rad bio efikasniji i koordiniraniji. Ovo je osobito značajno zbog naše želje da pomognemo domaćim vlastima da preuzmu vlast i sudbinu svoje zemlje u svoje ruke.

Sadašnji nivo angažiranosti međunarodne zajednice je neodrživ. Zamor entuzijazma na strani donatora već je doveo do strateškog smanjenja stvarne i planirane pomoći. Još jedna stvar je od jednakoga značaja: sve dok međunarodna zajednica reguliše politički život Bosne i Hercegovine u tako velikoj mjeri, ona će sprečavati sazrijevanje i razvoj domaćih institucija.

Prema tome mi moramo, uz koordinaciju aktivnosti cjelokupne međunarodne zajednice i uz konsultacije sa organima vlasti, izraditi plan prema kome će se izvršiti sistematičan prijenos vlasti. Ono za što smo mi zainteresirani jeste konačni rezultat a ne konačni datum. Međutim, neophodno je uspostaviti određene parametre i izraditi planove aktivnosti koje treba poduzeti u cilju izvršavanja našeg osnovnog zadatka ukoliko želimo dostići adekvatnu usmjerenost i saradnju unutar međunarodne zajednice.

Od podnošenja mog prošlog izvještaja Vijeću sigurnosti moj je Ured sačinio sveobuhvatan pregled aktivnosti međunarodne zajednice u Bosni i Hercegovini. OHR je u tom smislu zatražio i dobio prijedloge drugih međunarodnih agencija. Mandat Ujedinjenih nacija povjeren visokom predstavniku prema Rezoluciji broj 1256 (1999) obavezuje me da u naporima na usmjeravanju rada međunarodnih organizacija uključim sve koji rade na tom polju. Na prošlosedmičnom sastanku Upravnog odbora Vijeća za implementaciju mira zamolio sam predstavnike UNMIBH-a, UNHCR-a, UNDP-a, OSCE-a i SFOR-a da prezentiraju svoje viđenje toga pitanja. U svom komuniqueu, Upravni odbor zadužio je moj Ured za utvrđivanje ključnih potreba i funkcija međunarodne zajednice, za reviziju zadataka, mandata i prisustva na terenu, te za prezentiranje mogućnosti uspostavljanja naredne misije koja bi nadzirala rad policije. Plan aktivnosti biće dat na razmatranje Upravnom odboru na sastanku koji će se održati u decembru 2001. godine.

Gospodine predsjedniče,

U zaključnici bih želio istaći da se međunarodna zajednica u svojim naporima mora držati određene vizije. Naš zadatak nije samo rad na strategiji povlačenja – ono što Bosni i Hercegovini treba jeste strategija ulaska u evropske strukture. Članstvo u Vijeću Evrope jeste prvi korak. Sljedeći korak na tom putu je Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju koji treba zaključiti sa Evropskom unijom.

Ja sam vam u svome obraćanju nastojao detaljno opisati prirodu našeg angažmana koji je povremeno veoma kompleksne i tehničke prirode. Međutim, uvjeren sam da je ovo neophodan element naše misije čiji cilj jeste pružiti pomoć u izgradnji održive i istinski multietničke države Bosne i Hercegovine koja će kao takva naći svoje pravo mjesto u porodici evropskih država.

Hvala vam.